

Framtidas utdanning

- ei erklæring om utdanningskvalitet

Framtidas utdanning er utarbeidet av studenter ved Universitetet i Oslo den 27. februar - 1. mars 2015.

Erklæringen finnes elektronisk på studentparlamentet.uio.no

Grafisk utforming: Marte Gravem Isaksen

Studentparlamentet ved UiO
Postboks 1088 Blindern
0317 Oslo

Tlf: 22 85 70 44
post@studentparlamentet.uio.no

Kjære leser,

Globalisering, klimaendring, nye teknologier. Verden er i utvikling, og universitetet kan ikke stå stille. Høy utdanningskvalitet krever at vi tar i bruk mulighetene og løser utfordringene som framtida stiller oss ovenfor. På Studentkonferansen 2015 stilte vi spørsmålet: Hvordan skal framtidas utdanning være? Hvordan kan undervisningen på Universitetet i Oslo bli mest mulig engasjerende og samfunnsrelevant i en verden i endring?

Vi inviterte studenter fra hele UiO til å bli med på konferansen for å delta i diskusjonen om disse spørsmålene og bidra med sine erfaringer og idéer. En bredt sammensatt gruppe på 40 studenter fra ulike fag og ulike land deltok på dagnaden. Sammen lagde vi erklæringa du nå holder i hendene, med god hjelp fra sterke faglige innledere og konstruktive gruppeledere. Erklæringa gir noen svar på de store, viktige og vanskelige spørsmålene vi stilte oss, og inneholder konkrete forslag til hvordan vi mener utdanninga som blir tilbudt på UiO kan bli enda bedre.

De fire temaene for konferansen – undervisning, studieprogram, samfunnsrelevans og akademisk dannelse – ble grundig diskutert i grupper og i plenum. Til slutt vedtok deltakerne den endelige teksten og hovedanbefalinger fra konferansen som en helhet. Hovedanbefalingene har også Studentparlamentet ved UiO enstemmig stilt seg bak.

To av de fem overordna målene i UiOs Strategi 2020 sier at vi skal «tilby forskningsbasert utdanning på linje med de fremste internasjonale læresteder» og «bidra til at forskningsbasert kunnskap kommer til anvendelse for å møte det 21. århundrets store samfunnsutfordringer». Dette er nødvendige målsetninger, men de er krevende å nå. Hvis anbefalingene i denne erklæringa blir tatt til følge, er vi sikre på at universitetet kommer nærmere å oppfylle ambisjonene.

God lesning!

Med vennlig hilsen

Marianne K. Andenæs, leder i Studentparlamentet 2014-2015

Runar B. Mæland, studie- og læringsmiljøansvarlig i Studentparlamentet 2014-2015

https://docs.google.com/document/d/1700s3y451p2115r4y23p4p0r5w/22416971

Akademisk dannelse:

Forslag 1:
Opprinnelig tekst: Alle studieprogram og emner ved UO skal legges delvis inn i den akademiske dannelsen, gjennt i brotakssten, til grunn når de skal revideres.
Type forslag: Strykning av "og emner"
Ny tekst: Alle studieprogram ved UO skal legges delvis inn i den akademiske dannelsen, gjennt i brotakssten, til grunn når de skal revideres.

Forslag 2:
Opprinnelig tekst: Alle studieprogram og emner ved UO skal legges delvis inn i den akademiske dannelsen, gjennt i brotakssten, til grunn når de skal revideres.
Type forslag: Strykning av "gjennt i brotakssten"
Ny tekst: Alle studieprogram og emner ved UO skal legges delvis inn i den akademiske dannelsen, til grunn når de skal revideres.

Forslag:
Opprinnelig tekst: "Alle studieprogram og emner ved UO skal legges delvis inn i den akademiske dannelsen, gjennt i brotakssten, til grunn når de skal revideres."

29

15

35

31

26

19

Hovedanbefalinger

Følgende forslag ble stemt frem av deltakerne på studentkonferansen 2015 "Framtidas utdanning" som de beste tiltakene for å heve utdanningskvaliteten på Universitet i Oslo:

- UiO bør ha et sentralt senter for undervisningskvalitet som tilbyr og koordinerer ressurser for å støtte og utvikle god undervisning. Dette senteret skal kunne hjelpe undervisere til å ta i bruk moderne og effektive didaktiske metoder og teknologiske verktøy i sin undervisning.
- Hvert studieprogram skal tilby tydelige studieretninger, som åpner for tverrfaglighet. Noen av studieretningene må ta for seg de store samfunnsutfordringene verden står ovenfor.
- UiO bør opprette flere tverrfaglige forskningssentre, møteplasser og grader, for å løse utfordringer som krever bred kompetanse, slik som klima- og miljøutfordringer.
- Undervisningen i ex.phil. må legges opp på en måte som får studentene til å reflektere over emnets problemstillinger og knytte dem opp til en aktuell kontekst.

Undervisning

Hovudtiltak:

- For å skape insentiv for god undervisning er det viktig at kompetanse til dette blir ein viktigare faktor i tilsettingsprosessar for vitskapleg tilsette og i prosessar for opprykk i det akademiske hierarkiet. Evalueringa av vitskapleg tilsette i desse prosessane bør vere opent tilgjengeleg for studentar og tilsette.
- UiO bør ha eit sentralt senter for undervisningskvalitet som tilbyr og koordinerer ressursar for å støtte og utvikle god undervisning. Dette senteret skal kunne hjelpe undervisarar til å ta i bruk moderne og effektive didaktiske metodar og teknologiske verktøy i si undervisning.
- All utdanning og undervisning må vere studentsentrert. Det er viktig å prioritere undervisningstid til interaksjon og diskusjon på individnivå (student-student og student-lærer) og i mindre grupper.

Vi trur at god undervisning må byggje på eit studentsentrert perspektiv. Undervisninga skal gjere komplekse omgrep handterbare, inspirere til nyfikne og engasjere til læring. Ho skal ikkje berre formidle grunnkunnskapar, men også algoritmen for å bruke denne kunnskapen til å løyse reelle problem. Digitalisering må vere eit verkemiddel for å løfte læringsmiljøet.

God læring er sett saman av følgjande faktorar: Å setje studentane i stand til å identifisere styrkane sine og kva dei ikkje kan. Eit godt læringsmiljø må fremjast. Læringa må sikre forståing for dei underliggjande omgrepa og ikkje berre reproduksjon av læresetningar. Læringa må også sikre god teoretisk og praktisk kunnskap om emnet.

Kulturen som finst på Universitetet i Oslo i dag fremjar ikkje undervisning godt nok. Kulturen er prega av at 'undervisningsplikta' blir sett i skuggen av 'forskningsretten'. Det er ein prekær mangel på insentiv for å gi undervisning av høg kvalitet på individnivå.

Mangelen på eit kompetansesenter og fasilitetar for kommunikasjons- og undervisningsressursar gjer det vanskeleg for innovative og framsynte førelesarar og lærarar å ta i bruk digitale og andre alternative læringsressursar for studentane. Dette gjer det vanskeleg å utvikle undervisningsmetodane på universitetet, som har stått stille altfor lenge. Tilfelle av dårleg undervisning blir ikkje tatt tak i, mangelen på individuell oppfølging og evaluering av lærarar gjer det vanskeleg for enkeltpersonar å bli betre.

Eit utdanningssystem som er ineffektivt og manglar koordinering hindrar interaksjon mellom lærar og student og gjer oppfølging av studentane meir krevjande.

Andre forslag:

- Digital eksamen må brukast meir, og studentane må få ei automatisk skriftleg tilbakemelding på alle eksamenar, slik at eksamen kan bli eit verktøy for læring og ikkje berre eit måleinstrument.
- Karaktersettinga må bli meir standardisert og einskapleg for å sikre at studentane får ei nøyaktig vurdering uavhengig av kven som set karakteren.
- Resultata frå undervisningsevalueringar må vere opent tilgjengeleg for studentane og må bli gitt større vekt enn i dag. Denne gjennomslutninga må også gjelde for evalueringar utført av studentforeiningar.
- Pensum og kompendium må kvalitetssikrast betre.
- Betre tilbakemelding og meir merksemd til individ og smågrupper frå vitenskapleg tilsette/lærekrefter.
- Studentsamarbeid må leggast til rette for både ved å tilpasse det fysiske læringsmiljøet for å gjere dette lettare, og ved å bruke undervisningsmetodar der studentar må jobbe saman for å løyse oppgåver. Det må finnast insentiv for dette.
- Tilgangen til bygg må utvidast for studentar på alle nivå. Der det er mogleg må biblioteka vere opne på søndagar.
- Mange emne kan tene på å kommunisere tydelegare kva som er venta av studentane og kva studentane kan vente av universitetet.
- Eit system for oppfølging av vitenskapleg tilsette for å sikre god undervisning, 'EtterVEI', drifta av senteret for undervisningskvalitet.
- UiO må utvikle og legge til rette for gode læringsplattformer der dei som underviser kan møtast for å diskutere, gjennom positiv dialog, korleis dei kan betre sin eigen undervisningspraksis.

Studieprogram

Hovedtiltak:

- Hvert studieprogram skal ha tydelige studieretninger, som åpner for tverrfaglighet. Noen av studieretningene må ta for seg de store samfunnsutfordringene verden står ovenfor. Et eksempel på en slik studieretning kan være en bachelorgrad i statsvitenskap med en studieretning i klimaproblematikk. Det må gis tydelig informasjon om dette både før og ved studiestart.
- Emnene innenfor studieprogrammene må være godt sammensatt. Foreleserne må snakke sammen om innholdet i emner slik at man sikrer at studentene har de nødvendige forkunnskapene for andre emner. Det må også være en tydelig progresjon i studieprogrammet. Det vil si at emner bygger på hverandre og at studentene får videreutviklet sin kompetanse gjennom hele studiet.
- Det skal være mulig å ta master på et annet institutt som en del av et tverrfaglig team, hvor studenten kan bruke sine spesifikke kompetanse innen andre fagfelt. Et eksempel på dette kan være at en masterstudent i informatikk skriver oppgaven sin hos en forskningsgruppe i biologi og utvikler programmer som er tilpasset den forskningsgruppen.

På mange av dagens studieprogrammer mangler det en tydelig visjon og en helhetlig tankegang rundt planlegging og gjennomføring av studiet. Dette både gjennom oppbygging av studiet som helhet og samsvar mellom emner. Det er derfor et behov for revidering av dagens studieprogram. For å møte morgendagens utfordringer er det viktig at studieprogrammene oppfordrer til tverrfaglighet og legges opp slik at studenter kan spesialisere seg innenfor viktige samfunnsutfordringer.

Andre forslag:

- Alle studieprogram skal ha en tydelig visjon for hva studenten skal lære på studieprogrammet.
- Det skal være mulig for alle bachelorstudenter å skrive en bacheloroppgave og ha mulighet for studiepoenggivende arbeidspraksis.
- Studieveilederne skal være lett tilgjengelig for studentene. De skal selv ta kontakt med studentene om sitt tilbud slik at hver student har mulighet til å bygge opp studieløpet sitt på en god måte.
- En mer strukturert bachelor som gir studentene rammer for å sette opp et studieløp som fører frem til en grad med fastsatt kompetanse.
- Ta i bruk nye vurderings- og læringsformer som fremmer forståelse og generell kompetanse gjennom studieprogrammet.

Samfunnsrelevans

Hovedtiltak:

- UiO bør opprette flere tverrfaglige forskningsentre, møteplasser og grader, for å løse utfordringer som krever bred kompetanse, slik som klima- og miljøutfordringer.
- UiO må sikre et mangfold på universitetet gjennom målrettet rekruttering.
- Yrkesrettede og forskningsrettede løp i gradene kan sikres gjennom flere internships, praksis, forskerlinjer og mer studentaktiv forskning.

Universiteter påvirker samfunnet rundt seg gjennom å utdanne morgendagens borgere, bidra til samfunnsdebatt, og forske seg fram til ny kunnskap og teknologi. Samtidig skapes prioriteringene, undervisningen og forskningen på universitetet gjennom samfunnet i sin helhet. Derfor er det viktig at Universitetet i Oslo følger utviklingen i samfunnet rundt seg og bidrar til å dra det i riktig retning.

Det norske samfunn og verden står overfor viktig og omveltende utfordringer. Noen av de utfordringene som kommer til å kreve størst innsats globalt er klima- og miljøproblematikk, fattigdom og helsespørsmål. Dette er store problemer som krever globale løsninger gjennom tverrfaglig internasjonalt akademisk samarbeid og kunnskapsdeling. Det norske samfunnet er i endring, og UiO er nødt til å ta en aktiv rolle i arbeidet med å opprettholde en bærekraftig velferdsstat og et godt mangfold i samfunnet.

UiO må sørge for at fremtidens utfordringer har en sentral rolle i all utdanning de tilbyr. Forskningen som utøves må reflektere disse problemstillingene, og universitetet må utdanne samfunnsborgere som er rustet til å møte disse utfordringene. Utdanning skal være tilgjengelig for alle og studentmassen ved UiO bør reflektere mangfoldet i samfunnet for øvrig. UiO må gjennom hele studieløpet oppfordre studentene og de ansatte til å delta i og påvirke samfunnsdebatten.

Andre forslag:

- De digitale ressursene på UiO bør samles gjennom et eget kompetansesenter, slik at de er mest mulig tilgjengelig for studenter og ansatte, og bør ha i oppgave å tilrettelegge for utvikling og opplæring i digital undervisning, MOOCs og lignende.
- UiOs forskning skal gjøres tilgjengelig gjennom Open Access. Undervisning på UiO bør være fritt tilgjengelig på nett gjennom åpne portaler.
- Mer ressurser må kanaliseres inn mot miljø- og klimaforskning og universitetet skal ha som mål å på sikt fase ut all petroleumsforskning.
- Undervisningen skal være basert på den nyeste forskningen.
- Alle studieprogram på UiO skal ha et tilbud om opplæring i populærvitenskapelig formidling som en del av læringsutbyttebeskrivelsen.
- UiO skal aktivt bidra til å utdanne andre enn bare sine egne studenter og gi sterke insentiv til formidling.

Akademisk dannelse

Hovedtiltak:

- Undervisningen i ex.phil. må legges opp på en måte som får studentene til å reflektere over emnets problemstillinger og knytte dem opp til en aktuell kontekst.
- UiO skal legge til rette for velfungerende studentvirksomhet og studentdemokrati, da dette er viktige arenaer for samfunnsdeltakelse og selvutvikling.
- De ulike studieprogrammene skal ha emner som trekker inn etiske og moralske problemstillinger knyttet til fagfeltet, og åpne opp for studentenes refleksjoner om disse problemstillingene. Dette erstatter ikke ex.phil., men kommer i tillegg.

Vi lever i en kompleks verden i stadig endring, der kunnskap og informasjon er viktigere enn noensinne. Flyten av mennesker, ressurser og ideer på tvers av landegrensar er kanskje det viktigste kjennetegnet på det moderne samfunn. Den akademiske dannelsen på UiO må forberede studentene til å møte denne virkeligheten.

Akademisk dannelse må innebære at studenten utvikler intellektuell endringskapasitet og vitenskapelig tenkemåte. Dannelse innebærer en sammenkobling mellom teori og praksis. Akademisk dannelse handler dermed ikke bare om tilegning av kunnskap, men også utvikling av evnen til selvstendig og kritisk refleksjon, som gir grunnlag for handling og samfunnsdeltakelse. Akademisk dannelse innebærer også å utvikle bevissthet om vitenskapelig redelighet og kildekritikk.

Akademisk dannelse skal fremme åpenhet og dialog mellom de ulike vitenskapelige retningene, og bidra til utvikling av vitenskapelig fordomsfrihet i møte med mangfold i academia. Dannelse handler om å delta som et reflekterende individ som anerkjenner seg selv som en del av en større sammenheng, både lokalt og globalt.

I dag utgjør dannelseselementet i utdanningene ved Universitetet i Oslo i hovedsak emnene ex.phil. og ex.fac., tverrfaglighet i studieprogrammene og deltakelse i studentmiljøet. Dette er et godt utgangspunkt, men har store mangler. Emnene ex.phil. og ex.fac. kommer til kort som dannelsesagentur på UiO, og evner ikke i tilstrekkelig grad å engasjere studentene. Satsingen på tverrfaglighet og sosiale miljø er heller ikke tilstrekkelig, særlig tidlig i studieløpet.

Andre forslag:

- Alle studenter skal ta exphil i løpet av førstestudieår.
- UiO skal utrede hvilken rolle exfac skal ha, sett i sammenheng med exphil og andre emner i en kontekst av dannelse.
- Alle studieprogram ved UiO skal legge definisjonen av dannelse (gjengitt i brødteksten) til grunn når de skal revideres.
- Øke uformelt samvær mellom vitenskapelig ansatte og studenter.
- Akademisk dannelse bør være et grunnelement ved utforming av emnebeskrivelser på studieprogrammer.

Disse deltok og bidrog under studentkonferansen: Amanda Schei, Anne-Marthe Hovda, Barbro Årnes, Dagmara Grzybowska, Dong Chen, Håkon Beckstrøm, Håkon Sjøiland, Hanna Asefaw, Hashem Jafari, Heidi Bang, Helge Sander Lie Schwitters, Henrik Halvorsen Hortemo, Ingelin Rendal, Javier Godoy, Jonas Nilsen, Jonas Vårum Olafsen, Kari Anne Andersen, Karoline Killi Hovland, Knut Frydenlund, Kristian Tuv, Kristina Klakegg, Labiba Abu Nima, Madeleine Sjøbrend, Maren Høyland, Marianne Andenæs, Runa Næss Thomassen, Runar Bjørkvik Mæland, Sabina Feingold, Sondre Jahr Nygaard, Timm Seitz, Vebjørn Andersson, Shan Jiang, Yuki Ma.

Innledere: Dan Banik, Kim Kantardijev, Kirsti Lyngvær Engeliën, Knut Mørken, Ragnhild Hennum, Sofie A.E. Høgestøl.

Studentparlamentet ved UiO har også stilt seg bak hovedanbefalingene fra Studentkonferansen.

STUDENTPARLAMENTET
VED UIO